

АКАДЕМИЯ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р, полк.(о.з) Стойко Димитров Стойков
хоноруван професор в ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград
гост преподавател в НВУ „Васил Левски” гр. Велико Търново

Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана”

Професионално направление: 9.1. „Национална сигурност”

Научна специалност:

- 05.02.24. „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)”;
- 05.12.01. „Организация и управление на Въръжените сили”;
- 05.12.02. "Военнополитически проблеми на сигурността";
- 05.12.03. "Военно-приложни аспекти на гражданската защита".

гр. София-1632, ж.к. „Овча купел-1”, бл. 505, вх. В, ет. 7, ап. 19
GSM: 0889 31 73 95 E-mail: stojkods@abv.bg

за научните трудове, представени по конкурса за академичната длъжност „Доцент“ (Обявен в Държавен вестник бр.57/28.07.2015г. и Заповед на Ректора на Академията на МВР №.7581з-630/13.07.2015г.), за държавен служител в катедра „Опазване на обществения ред“ на факултет „Полиция“ по област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление: 9.1 Национална сигурност, научна специалност “Организация и управление извън сферата на материалното производство”, учебни дисциплини „Организация и тактика на граничното наблюдение“ и „Технически средства за граничен контрол и автоматизирани информационни системи”.

Единствен кандидат в конкурса: инспектор, д-р Станимир Петров Илиев, старши преподавател в катедра „Опазване на обществения ред” на факултет “Полиция” при АМВР.

Научноизследователската и преподавателска дейност на кандидата в конкурса - д-р Станимир Илиев е насочена основно в областта на създаването и разширяване на научното познание за организацията на граничен контрол и компенсиращи мерки в Шенген насочени към повишаване ефективността на сигурността и опазването на обществения ред в Шенгенското пространство и ЕС.

Актуалността на разработвания от д-р Станимир Илиев в предложените за участие в конкурса трудове проблем в научно и научноприложно отношение произтича от необходимостта да бъде

запълнено недостатъчното системно научно знание за спецификата на съществуващо противоречие между високите изисквания на обществото ни за спазване на човешките права чрез прилагане на добри практики, както и интегрирането на международните стандарти на национално ниво и реалните способности за тяхното удовлетворяване от системата ни за сигурност, което очертава необходимостта от по-задълбочено изследване на въпросите свързани със способностите и възможностите за тяхното реализиране, като задача от изпълнението, на която зависи развитието и изхода от предприетите действия.

Приносите от извършените научни изследвания от кандидатът в конкурса способстват за повишаване ефикасността на реалните резултати, които се определят не толкова от потенциалните, колкото от реализираните способности на създадената система за ефикасното прилагане на правните инструменти на ЕС в областта на сигурността на външните граници на ЕС.

Научно приложната стойност на предложените за участие в конкурса трудове от инспектор, д-р Станимир Илиев е съсредоточена върху разширяването на теоретичните познания за Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген и произтичащите от нея съпътстващи или допълнителни (компенсиращи) мерки при осъществяване на граничен контрол.

1. Общо описание на представените за рецензиране по конкурса материали (монографии, учебници, свидетелства и патенти, статии и доклади).

Списъкът с предоставените от кандидата за участие в конкурса материали съдържа -10 заглавия от 542 стр., от които авторски - 9 бр. от 532 стр. и в съавторство -1 бр. от 10 стр. Посочените заглавия са разпределени както следва:

Публикации в страната:

Монографии -1 бр. -361 стр.;

Учебни пособия и помагала- 2 бр.- 92 стр.;

Учебнометодически разработки – 4 бр. – 49 стр.;

Научни публикации (статии и доклади) – 3 бр. – 45 стр.

Публикации в чужбина- поради естеството на специализираните разработки няма извършени.

Всички представени от кандидата материали, според мен са в тематиката на конкурса и съдържат приносни моменти в рецензираната област. Количеството на публикациите е представително и оценявам като достатъчно за участие в конкурс за академична длъжност „доцент” в АМВР - гр. София.

2. Обща характеристика на научната, научно приложната и педагогическа дейност на кандидата.

Представените за участие в конкурса трудове на инспектор, д-р Станимир Илиев са в областта и проблематиката по специалността на конкурса за „доцент” в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление: 9.1 “Национална сигурност”, научна специалност “Организация и управление извън сферата на материалното производство”, учебни дисциплини „Организация и тактика на граничното наблюдение“ и „Технически средства за граничен контрол и автоматизирани информационни системи”.

Публикациите са в специализирани научни издания - АМВР- гр. София, научната конференция в НВУ „Васил Левски”, Велико Търново, Бюлетин на факултет “Полиция” на АМВР, интранет платформата на АМВР и фирма „Кавангард“ ЕООД.

Стилът на кандидата е академичен, задълбочен, разбираем и достъпен.

Кандидатът е представил трудове си в различен формат, организирани в няколко основни тематични области:

- генериране на нови знания и умения за необходимостта от ефективна и ефикасна система на сигурността и опазването на обществения ред в Шенгенското пространство и ЕС чрез научно обосновани изводи и препоръки за организацията на граничен контрол и компенсиращи мерки в Шенген - трудове-№№-1;4.

Централно място в представените за участие в конкурса трудове в тази тематична област принадлежи на монографичния труд на тема **„Граничен контрол и компенсиращи мерки в шенген, АМВР, 2015 г.**, обем 361 стр., в който се предоставя подробен анализ на Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген и произтичащите от нея съпътстващи или допълнителни (компенсиращи) мерки при осъществяване на граничен контрол, вследствие на което са определени, както и службите, които следва да ги прилагат. Актуалността на разглеждания проблем произтича от факта, че в периода на настоящата мигрантска криза- Европейския съюз (ЕС) се превърна в един притегателен център, който трябва да изгради и своя вътрешна ефективна защитна система, за което изследванията и анализите са перспективни и значими.

В научната разработка са представени правните и теоретични основи на граничния контрол и компенсиращите мерки в Шенген, като подробно са проучени европейските и национални правни актове, част от шенгенското законодателство, научни трудове, публикации на български и чужди автори. В подобаващ обем е представена организацията на дейността на компетентните органи, които да прилагат компенсиращите мерки. Проучени и детайлно са разгледани същността, съдържанието, организацията и способите за прилагане на компенсиращите мерки

определени в Шенген-какви са тези мерки; какво включват; кои са органите на Европейско и национално ниво, които са отговорни за тяхното прилагане.

- **доразвиване на теорията и практиката** на механизмите за оценка и наблюдение по Шенген - трудове-№№- 6;4;8.

Централно място в представените за участие в конкурса трудове в този тематична област принадлежи на: статия на тема „Нов механизъм за оценка и наблюдение по Шенген (ШИС/Сирене)” АМВР, Бюлетин “Полиция”, бр.33 от 2014г, учебно помагало „Наръчник с нормативната уредба за Шенген”- Кавангард“ ЕООД и доклад „Актуални проблеми на шенгенската сигурност”- пред научната конференция в НВУ „Васил Левски”, Велико Търново.

В посочените трудове се акцентира върху промените през годините, настъпили след интегриране на шенгенското законодателство в правната и институционална рамка на ЕС с договора от Амстердам и от чисто практическата необходимост от усъвършенстване. Разгледани са основните правни, институционални и ключови инструменти при подготовката, проверката и последващите действия след нея при осъществяване на оценката по Шенген.

-**разглеждат се и се анализират спецификите и проблемите** -на основните правни инструменти на ЕС в областта на сигурността на външните граници на ЕС, които имат отношение към визовата политика – трудове №№- 3;7;4;14 и 16.

Основен акцент са прилагане на добри практики при спазването на човешките права за да се повишат знанията и практическия опит на българските консулски служители за ефикасното прилагане на правните инструменти на ЕС в областта на сигурността на външните граници на ЕС.

- **продължена е работата** на инспектор, д-р Станимир Илиев по темата на неговата докторска дисертация “ Шенгенска информационна система-организационен модел в Република България” и тази тема фигурира като централна или като аспект в част от публикациите последвали защитата на дисертацията- трудове -№№- 1;3;4;5;6.

Този факт сам по себе си красноречиво свидетелства за устойчивостта на научните интереси на кандидата за академичната длъжност „доцент”- инспектор, д-р Станимир Илиев в научната и образователната област на конкурса, намерили отражение в неговите научни и методически разработки.

Кандидатът в конкурса - има успешното ръководство в обучение и защита на 20 дипломанти.

Представените за рецензиране научни трудове представляват едно предизвикателство за научната общественост, работеща по проблемите на националната ни сигурност заради авторовата амбиция – генериране на ново научно обосновано и практически приложимо знание.

3. Характер на научните приноси

Основните приноси на кандидата са с научен, научно приложен и приложен характер и могат да се обобщят в следните направления: научноизследователска дейност; преподавателска дейност; контролна дейност и нормативна област.

Основната част от научните и научно-приложните изследвания и проучвания са посветени на проблемите свързани с националната сигурност в областта на Шенгенския граничен контрол и съпътстващите мерки в съответствие с Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген и търсене на нови подходи за практическата реализация на тези съпътстващи мерки, так. нар. компенсиращи мерки в една нова среда, когато България стане пълноправен член на Шенген.

Резултатите от представените за участие в конкурса научни трудове за заемане на академичната длъжност „доцент”, теоретични и експериментални изследвания се свеждат до следните основни приноси:

1. Изследвани, проучени и анализирани са понятията-граничен контрол и компенсиращи мерки;

2. Анализирани и представени са основните понятия определени в КПСШ;

3. Направен е цялостен анализ на разпоредбите на КПСШ, обхващащ всички области на достиженията от Шенген. В резултат на което е изготвен проект на консолидирана версия на Конвенцията;

4. Създаване на проект на консолидирана версия на Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген;

5. Изготвен е актуален списък с основните правни актове регламентиращи създаването и развитието на Шенген;

6. Доказано е, че регламентите от правото на ЕС свързани с развитието на достиженията от Шенген (регламенти за Шенген) се различават по своята същност и начин на прилагане от регламентите от чистото право на ЕС;

7. Направени са оригинални теоретични и практико-приложни насоки (примерен модел) за прилагане на компенсиращите мерки след присъединяването на България в Шенген;

8. Направен е опит за създаване на концепция за прилагане на компенсиращите мерки, като в основата и е интегриран подход с участието на всички органи, отговорни за справяне с трансграничната престъпност, за създаване на ефективна национална координация;

9. В изследванията е конструиран примерен модел за оптимизиране системата за граничен контрол след присъединяването на България към Шенгенското пространство;

10. Доказана е тенденция за едностранно прилагане на някои правни актове от правото на ЕС от Шенген към държавите-членки на ЕС, които не са пълноправни членове на Шенген. Доказана е и тенденция на създаване

на несправедливи правила, които са благоприятни за едни държави-членки, но не са справедливи спрямо други.

4. Отражения на научните публикации

В предоставените за участие в конкурса материали е видно широкото приложение на резултатите от научноизследователската, преподавателската и нормативна дейност на кандидата в конкурса - инспектор, д-р Станимир Илиев, което се потвърждава и от представената справка за цитиранията.

5. Приносът на кандидата в съвместите публикации

Инспектор, д-р Станимир Илиев е основен автор в по-голямата част съвместните публикации.

6. Критични бележки

Към представените за рецензиране материали могат да се отправят и някои критични бележки:

- не е извършена верификация и оценка на риска при приложение на част от предложенията в представените за участие в конкурса научни трудове;

- списъкът на използваната литература в част от публикациите не е оформен съгласно изискванията;

- в оформянето на част от трудовете има неточности, повторения и редакционни грешки, които не намаляват научната им стойност, но влошават възможностите за бързо възприятие;

- основна част от публикуваните научни трудове за съжаление касаят една строго специфична аудитория – обучаемите в АМВР, което стеснява възможностите за активно участие в научния обмен, презентиране и защита на новаторски научни идеи от кандидата.

7. Лични впечатления

Познавам инспектор, д-р Станимир Илиев от участието му на научни конференции, като един от изявените млади научни изследователи и водещи преподаватели в научно предметната област на провеждания конкурс.

Считам, че трудовете са самостоятелно дело на кандидата и успешно защитават претенциите му за научни и научно приложни приноси.

Нямам съвместни публикации с кандидата.

8. Заключение

Предоставената от кандидата в конкурса инспектор, д-р Станимир Петров Илиев документация и научна продукция отговарят на изискванията на чл. 24.(1) от ЗРАСРБ и чл.53 от Правилника за неговото прилагане.

Оценката ми за научните трудове на инспектор, д-р Станимир Петров Илиев, единствен участник в конкурса за заемане на академичната

длъжност „Доцент“ (Обявен в Държавен вестник бр.57/28.07.2015г. и Заповед на Ректора на Академията на МВР №.7581з-630/13.07.2015г.), за държавен служител в катедра „Опазване на общественя ред“ на факултет „Полиция“ по област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление: 9.1 Национална сигурност, научна специалност “Организация и управление извън сферата на материалното производство”, учебни дисциплини „Организация и тактика на граничното наблюдение“ и „Технически средства за граничен контрол и автоматизирани информационни системи” е **„положителна”**.

Предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да класира кандидата - инспектор, д-р Станимир Петров Илиев **да бъде избран и да заеме академичната длъжност „доцент”** в катедра „Опазване на общественя ред “ на факултет „Полиция“ при АМВР - гр. София .

24.11.2015г.

София

проф. д-р полк.(о.з)

/Стойко Стойков/